

NYHETER OM EU

NYHETSRESEN FRÅN FOLKÖRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ JUNI 2005

Riksdagen måste stoppa godkännandet av EU-konstitutionen

I den franska folkomröstningen den 29 maj sade närmare 55 procent av väljarna nej till EU:s nya konstitution. I Hollands folkomröstning tre dagar senare - den 1 juni - uppgick andelen nej-väljare till nästan 62 procent.

Att den nya grundlagen har avvisats i två av unionens grundarländer, har skapat en betydande osäkerhet när det gäller konstitutionens framtid. De flesta EU-potenter spelar dock oberörda och menar att processen med att ratificera det nya fördraget i alla medlemsländer ska fortsätta.

Den svenska regeringen, lydigast i EU-klassen, fortsätter enligt schema. Dagen efter den holländska folkomröstningen gick regeringen vidare med sin lagrådsremiss om EU-konstitutionen. En författning för EU som efter fransmännen "non" och holländarnas "nee" sannolikt aldrig kommer att bli verklighet.

Det förefaller märkligt att riksdagen skulle ägna tid och kraft åt en text som i sin nuvarande utformning aldrig kan antas. Hur det än går i EU:s 25 länder med ja och nej så måste konstitutionen i varje fall omarbetas på väsentliga punkter för att kunna ratificeras av samtliga länder. Då måste också riksdagen på nytt ta ställning till ett nytt fördrag.

Men den svenska regeringen vill fortsätta som om ingenting hänt. Enligt liggande plan ska riksdagen ta ställning (läs: säga ja) till förslaget till EU-grundlag i december. I den här frågan har statsminister Göran Persson en nära vapendragare i moderatledaren Fredrik Reinfeldt. Ingen av herrarna vill ha en folkomröstning som sannolikt skulle sluta precis som i Frankrike och Holland. Nej, nej och åter nej.

Så lunda värjer sig det politiska etablissemangen nu mot krav på folkomröstning om den nya grundlagen med det vanliga batteriet av mer eller mindre folkföraktande argument.

Det är en alldeles för komplicerad fråga; en folkomröstning vore inte en seger för

demokratin; det är svårt att formulera frågan rätt; riksdagens auktoritet försvagas; folkomröstningar leder till opportunistisk ryckighet i det politiska beslutsfattandet; folkomröstningsfrågor kommer alltid tillbaka; valdeltagandet riskerar att bli lågt och därmed legitimiteten; osv.

Det har i eftervalsdebatten om utfallet av den franska folkomröstningen sagts att fransmännen egentligen inte tog ställning till fördraget utan uttryckte sitt missnöje med den sittande regeringen. Försöken att bagatellisera det franska nejett speglar en EU-elitens nedlåtenhet som i sig är en förklaring till väljarnas massiva förkastelse.

Europaunionen har ända från början varit ett projekt som byggts uppifrån. Ingenstans har några starka folkliga opinioner siktats som drivit fram detta alltmer överstatliga EU.

Den nya konstitutionen försåg unionen med alla de attribut vi förknippar med en stat: nationalhymn, president, utrikesminister, gemensamt försvar, egen valuta och viktigast av allt ett stadgande om att unionsrätten i alla sammanhang tar över nationell lag, en bestämmelse med oklara framtida konsekvenser när samtligt unionens kompetens förses bli utsträckt till allt fler områden och majoritetsbeslut blir den vanligaste beslutsformen.

Att tänka tanken att medborgarna faktiskt inte gillar den utveckling vi ser i EU idag tycks för obehaglig för det politiska etablissemangen.

Ratificeringsprocessen i riksdagen måste avbrytas och frågan istället utlysas till folkomröstning. Det är av största vikt inför den fortsatta processen att ta reda på vad det svenska folket tycker. Skälen har stärkts efter de rungande nejerna i de franska och holländska folkomröstningarna. Det är orimligt att gå vidare som om ingenting hade hänt.

65 procent av svenska folket vill i likhet med Frankrike och Holland ha en folkomröstning. Höger eller vänster spelar ingen

roll, en majoritet av alla partiers sympatisörer vill ha en folkomröstning. Det visar en Sifundersökning som redovisades i Aftonbladet 31 maj.

Konstitutionen måste godkännas av EU:s samtliga 25 medlemsländer för att den ska kunna träda i kraft. Hur ska det kunna ske när Frankrike och Holland redan underkänt den?

Jag tror att det kommer att bli fler länder där folken säger nej och att framhärda med att driva igenom ett ja i riksdagen till EU-grundlagen kommer att få makt-havarna att framstå som att de sitter i sina elfenbens-torn och arbetar med något fullständig meningslöst.

Det finns ingen mening med att försöka bevisa att riksdagsledamöterna även i Sverige har en helt annan uppfattning än folket har. Det blir bara pinsamt och löjligt för makt-havarna.

Två tredjedelar av svenskarna vill folkomrösta

Två tredjedelar av svenskarna vill ha en folkomröstning om EU:s nya konstitution, det visar en undersökning som har utförts av opinionsinstitutet Sifo för Aftonbladets räkning. Undersökningen omfattar 1.000 personer och genomfördes dagen efter folkomröstningen i Frankrike.

Enligt mätningen anser 65 procent av de tillfrågade att frågan om EU-konstitutionen ska avgöras i en folkomröstning. Endast 27 procent anser att beslutet bör fattas av riksdagen. När Sifo ställde samma fråga i februari, var det 58 procent som förordade folkomröstning.

42 procent av de tillfrågade uppger att de skulle rösta nej i en folkomröstning om konstitutionen, medan 23 procent uppger att de skulle rösta ja. 36 procent anger att de saknar uppfattning i frågan.

Även danskarna säger nej

De danska väljarna förefaller ha tagit intryck av kampanjerna inför folkomröstningar i Frankrike och Holland. En opinionsmätning som publicerades i finanstidningen Børsen, visar att en majoritet av danskarna är emot den nya EU-konstitutionen.

Enligt mätningen skulle 39,5 procent rösta nej om en folkomröstning ägde rum i dag, medan 30,8 procent skulle rösta ja. Hela 29,7 procent har ännu inte bestämt sig. I en motsvarande mätning för en knapp månad sedan var det en majoritet för ja på 34,3 procent.

Undersökningen genomfördes efter den franska folkomröstningen, men före den i Holland.

Den danska folkomröstningen om EU-konstitutionen äger rum den 27 september. Statsminister Anders Fogh Rasmussen har deklarerat att folkomröstningen ska fullföljas, trots att Frankrike och Holland har röstat nej.

Irland håller fast vid folkomröstning

Irland kommer att fullfölja ratificeringen av den nya EU-konstitutionen oavsett resultatet i den franska folkomröstningen. Det sade utrikesminister Dermot Ahern i samband med att regeringen den 27 maj presenterade det lagförslag som möjliggör en folkomröstning om det nya fördraget i Irland. "Vi kommer hur som helst att fortsätta ratificeringen. Och omförhandling står inte på dagordningen", sade Ahern enligt Reuters.

Ahern sade också att den nya konstitutionen garanterar Irlands möjlighet att även i fortsättningen förhålla sig neutralt.

"Det nuvarande förbudet i den irländska författningen när det gäller Irlands medverkan i ett gemensamt EU-försvar kommer att bestå. Det finns ingenting i EU-konstitutionen som påverkar vår neutralitet eller 'det tredubbla låset'", skrev Ahern i en artikel i The Irish Times samma dag.

Det senare syftar på att irländsk trupp kan sättas in utomlands bara om det har godkänts av regeringen och parlamentet samt sker under FN-mandat.

Kraftig ökning av EU-motståndet i Norge

59 procent av de tillfrågade i Norge säger nej till EU enligt en ny opinionsmätning som gjorts för tidningen Aftenposten och tv-bolaget NRK.

På två månader har nejsidan ökat från 42 till 59 procent, visar mätningen som gjordes strax efter att Frankrike och Holland

hade sagt nej till EU:s föreslagna konstitution i folkomröstningar. Samtidigt har ja-sidan minskat från 48 procent i april till 41 procent.

Arbeiderpartiets ordförande Jens Stoltenberg anser att det är alltför tidigt att säga när det kan bli aktuellt att försöka igen, medan Höyres vice ordförande Jan Tore Sanner är säker på att ja-majoriteten ska komma tillbaka. Höyre håller fast vid att Norge bör diskutera EU-medlemskap under stortingets nästa mandatperiod. Statsminister Kjell Magne Bondevik, Kristelig Folkeparti, tror att det kommer att ta längre tid.

– Jag tror det är otänkbart med en EU-debatt under den kommande fyraårsperioden. Förut trodde jag att den skulle kunna komma i slutet av perioden. Nu tror jag att det tar längre tid. De konstitutionella förhållandena i EU måste komma på plats så att vi vet vilket EU vi ska ta ställning till, säger han.

"Fel av riksdagen att fatta beslut innan riksdagsvalet"

Ulf Öberg, doktorand i konstitutionell rätt vid Stockholms universitet, anser att det är fel av riksdagen att fatta beslut om EU-konstitutionen utan mellanliggande val. I en artikel på Europaportalens webbplats skriver Öberg att riksdagens beslut om överlåtelse av beslutanderätt till EU utgör "inget undantag från principen om hur vi ändrar våra grundlagar i Sverige". Öberg kritiserar dem – bland andra vice statsminister Bosse Ringholm – som anser att det har skapats någon form av "konstitutionell praxis" när det gäller hur riksdagen ska ta ställning till nya EU-fördrag. Han pekar också på att godkännandet av tidigare fördrag – Amsterdam- och Nicefördraget – medförde att man i efterhand fick ändra i grundlagen.

"Utan att vilja vara efterklok, kan man därför stilla undra om det inte hade varit att föredra att riksdagen godkände Amsterdam- och Nicefördraget i enlighet med förfarandet för grundlagsändringar", skriver Öberg.

"Europa genomgår en demokratisk revolution"

EU-parlamentarikern Nils Lundgren och Henrik Dahlsson, båda verksamma i Junilistan, skriver i en debattartikel i Uppsala Nya Tidning att Sverige har mycket att lära av Europa i fråga om direktdemokrati. Artikelförfattarna skriver att forskning har visat att folkomröstningar minskar klyftan mellan väljare och politiker, och de menar att det blir allt vanligare med

ITERAT

"Behöver EU överhuvudtaget en konstitution? Nej. Jag menar att den enda rimliga hållningen är att grundlagstexter bör förbehållas regelrätta statsbildningar. En konstitution som uppifrån träs på en motvillig befolkning kan inte fungera som en konstitution. I varje enskilt EU-land har socialister och konservativa inga större svårigheter att acceptera en gemensam nationell grundlag, vilket beror på att den vanligtvis vuxit fram i en lång historisk process, som för det mesta kan räknas i sekel och inte årtionden. Europaunionen liknar i själva verket ett gigantiskt nationalstatsprojekt. I sprintertakt försöker eliterna tvinga fram en samhörighet som kräver många generationers politiska debatterande och folkliga engagemang för att uppnås."

Göran Greider,
Aftonbladet 3 juni 2005

folkomröstningar: "Europa genomgår en direktdemokratisk revolution eller åtminstone evolution, där folkomröstningar och medborgarinitiativ ses som ett naturligt komplement till den representativa demokratin." Lundgren och Dahlsson frågar sig varför inte Sverige är med i den utvecklingen: "Det är dags att svenska folket får samma demokratiska rättigheter som sina europeiska grannar", avslutar de.

Juncker avgår vid nej i folkomröstning

Jean-Claude Juncker, Luxemburgs premiärminister och EU:s nuvarande ordförande, kommer att avgå om det blir ett nej när landet nästa månad håller folkomröstning om EU-konstitutionen. "Det är en fråga om grundläggande hederlighet mot väljarna i Luxemburg", sade Juncker till journalister i början av juni.

Junckers besked kom efter det att en ny opinionsmätning visat på ett kraftigt ökat stöd för nej-sidan. Den senaste mätningen visar att 41 procent av väljarna tänker rösta nej till det nya fördraget den 10 juli. I en motsvarande mätning i oktober 2004, uppgav 24 procent av de tillfrågade att de tänkte rösta nej.

Juncker bekräftade också att det är uteslutet att omförhandla det nya fördraget. "Omförhandling är inte en möjlighet", sade premiärministern.

NYHETER OM EU UTGES MÅNATLIGEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EVA-BRITT SVENSSON.
REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDÖVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST:
GOSTA.TORSTENSSON@COMHEM.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR. DISTRIBUTION:
FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, HEURLINS PLATS 11, 413 01 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGOHOTELLET.SE.